

ELÄINTENPITÄJÄ- JA PITOPAIKKAREKISTERIN KÄYTTÖ HEVOSALALLA

Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

Hevostalous, Mustiala

2022

Niiniaho Mirjam

Hevostalous

Tekijä Mirjam Niiniaho

Työn nimi Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin käyttö hevosalalla

Ohjaaja Terhi Thuneberg

Tiivistelmä

Vuosi 2022

Tämä opinnäytetyö käsittelee eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin käyttöä hevosalalla.

Opinnäytetyön pääpainona oli Webropol-kyselynä toteutettu tutkimus. Kysely oli suunnattu hevoseläintenpitäjille, joilla on oma pitopaikka. Opinnäytetyön toimeksiantajana toimi Lounais-Suomen aluehallintoviraston ympäristöterveydenhuollon yksikkö.

Opinnäytetyö pohjautuu Ruokaviraston syksyllä 2021 avaamaan eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköiseen asiointipalveluun, jonka kautta eläintenpitäjän on mahdollista tehdä itse ilmoitus koskien eläintenpitoa sekä pitopaikkaa. Hevosalalle rekisteröintivelvollisuus on uusi ja ajankohtainen asia, joka perustuu 21.4.2021 voimaan tulleeseen rekisteröintivaatimukseen.

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, kuinka laajasti hevoseläintenpitäjät ovat tietoisia uudesta velvollisuudestaan rekisteröityä eläintenpitäjiksi, sekä ilmoittaa eläinten pitopaikka. Tavoitteena oli myös selvittää, kuinka laajasti uusi eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin asiointipalvelu on hevostenpitäjien tiedossa, sekä millaisena sen käyttö on koettu. Tavoitteena oli lisäksi selvittää, millaisena uusi kirjanpitovelvollisuus liittyen hevosten liikkumiseen pitopaikasta toiseen on koettu ja millä tavoin kirjanpito hevosalan toimijoiden keskuudessa toteutuu.

Lisäksi opinnäytetyön teoriaosuudessa käydään keskeisesti läpi perusteita sille, miten, milloin ja miksi rekisteröinti olisi tärkeää tehdä. Lisäksi paneudutaan kirjanpitovelvollisuuteen, joka liittyy osaltaan eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin. Opinnäytetyössä perehdytään myös tarkemmin eläintenpidon toimintamuotoihin, sekä ilmoituksenvaraiseen hevosenpitoon ja siihen liittyviin eläinsuojelulain mukaisiin ilmoituksiin.

Avainsanat Hevonen, hevostalous, kirjanpito, rekisteri

Sivut 31 sivua ja liitteitä 8 sivua

Degree Programme in equine industries

Abstract

Author Mirjam Niiniaho

Year 2022

Subject The keeper of the animals and the use of the holding register in the equine sector

Supervisors Terhi Thuneberg

This thesis deals with the use of the register of keepers and holdings in the equine sector. The main focus of the thesis was the research part, which was carried out in the form of a survey on Webropol. The survey was aimed at equine keepers who have their own establishments. The thesis was commissioned by the Regional State Administrative Agency for Southwestern Finland environmental health unit.

The thesis is based on the electronic transaction service of the register of animal keepers and holdings opened by the Finnish Food Authority in the autumn of 2021, through which it is possible for the keeper to make a declaration regarding the keeping of animals and the holding. The obligation to register for the equine sector is a new and topical issue based on the registration requirement that entered into force on 21.4.2021.

The aim of the thesis was to find out how widely equine keepers are aware of their new obligation to register as keepers, as well as announce animal holding. The target was also to find out to what extent the new transaction service of the register of animal keepers and holdings is known to horse keepers, and how its use has been perceived. The aim was also to find out how the new accounting obligation is related to the movement of horses from one holding to another has been and how it has been perceived and how accounting is being implemented among operators in the equine sector.

In addition, the theoretical part of thesis focuses on the basics of how, when and why registration would be important. In addition, the accounting obligation is examined which contributes to the register of keepers and holdings. The thesis familiarizes in more detail with the activities of animal husbandry, as well as with the notification of horse keeping and related notices in accordance with the Animal Welfare Act.

Keywords Horse, Horse economy, accounting, register

Pages 31 pages and appendices 8 pages

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Rekisteröinti eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin	2
2.1	Pitopaikka	3
2.2	Pitopaikan ja eläintenpidon ilmoittaminen eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterissä	4
2.3	Eläintenpitotoiminnan toimintamuoto	4
3	Ilmoituksenvarainen eläintenpito	5
4	Rekisteröinnin tarpeellisuus eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin hevosalan kannalta	10
5	Kirjanpito pitopaikassa	11
5.1	Asiat, jotka tulee käydä ilmi kirjanpidosta	12
5.2	Tunnistusasiakirja	12
5.3	Kirjanpidon haasteet	13
6	Rekisteröinti- ja kirjanpito vaatimusten laiminlyönti ja seuraamukset	14
7	Tutkimus ja sen toteuttaminen	15
8	Tulokset	16
8.1	Kyselyyn vastanneiden tausta hevosalalla	16
8.2	Vastaajien ikäjakauma	17
8.3	Pitopaikan hevosmäärä	18
8.4	Vastaajien tietoisuus eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisestä asiointipalvelusta	19
8.5	Vastaajien pitopaikan ja eläintenpidon rekisteröiminen	20
9	Tulosten tarkastelu	21
9.1	Pitopaikkatunnus ja kirjanpito velvollisuus	21
9.2	Kirjanpidon toteutuminen ja pitopaikkatunnuksiin liittyvät haasteet	23
9.3	Ilmoituksenvaraisesta toiminnasta ilmoittaminen	24
9.4	Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin tarpeellisuus	26
9.5	Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin käyttökokemukset	27
10	Palaute kyselystä ja eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteristä	27
11	Yhteenveto	28
	Lähteet	29

Liitteet

Liite 1 Kyselylomake eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin käytöstä hevosalalla

1 Johdanto

Hevosalalle hevosten, sekä niiden pitopaikkojen rekisteröintivelvollisuus on uusi asia, joka pohjautuu 21.4.2021 voimaan tulleeseen rekisteröintivaatimukseen. Ilmoitusvelvollisuus koskee yhdenkin hevoseläimen pitoa ja se kattaa alleen kaikki hevoseläimet, kuten ponit, aasit, hevoset, seeprat, sekä näiden risteytykset. Rekisteröintivaatimus koskee hevoseläinten pitopaikkoja koko EU-alueella. (Ruokavirasto, 2021a). Vaatimus on asetettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/429 tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta (eläinterveys säännöstö). (EUR-Lex, 2016). Tähän rekisteröintivaatimukseen pohjautuen Ruokavirasto avasi syksyllä 2021 eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisen asiotipalvelun, jonka kautta toimijan on nyt mahdollista tehdä itse ilmoitus koskien eläintenpitoa ja niiden pitopaikkoja. (Ruokavirasto, 2021a).

Hevosalalle rekisteröintivelvollisuus luo monenlaisia haasteita, kun otetaan huomioon hevoseläinten runsas liikkuminen esimerkiksi kilpailuihin ja valmennuksiin. Hevonen eläimenä on myös ihmiselle enemmänkin ystävä, kumppani ja harrastuskaveri, joka asettaa sen hieman erilaiseen asemaan perinteisemmän tuotantoeläimen kanssa. Hevosia on myös runsaasti yksityisomistuksessa täysihoitotalleilla ja niiden omistajina on niin alan ammattilaisia, kuin vasta harrastuksen aloittaneitakin. Hevosomistajien eritasoinen perehtyneisyys alan vaatimukseen tuo mukanaan omat haasteensa rekisteröintivaatimusten kannalta.

Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin tarpeellisuus hevosalan kannalta perustuu siihen, että sen avulla on mahdollista seurata esimerkiksi vakavia eläintautitapauksia ja valvoa ruokaturvan toteutumista. Vakavan eläintautitapauksen kohdalla on tärkeää tietää niiden pitopaikkojen sijainti, joissa eläintautia on todettu, sekä niiden pitopaikkojen sijainti, johon tauti on mahdollisesti levinnyt. Rekisteröinnin avulla pystytään myös tehostamaan eläinten hyvinvoinnin valvontaa, kun eläinten pito ja pitopaikat ovat viranomaistaholla tarkemmin tiedossa. (Ruokavirasto, n.d.a). Rekisteröinnin avulla pystytään myös viestimään alan vaikuttavuudesta ulospäin, kun tallit ja hevosmäärät ovat tarkemmin tiedossa.

2 Rekisteröinti eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin

”Maa- ja metsätalousministeriön asetus hevoseläinten tunnistamisesta (222/2017) tuli voimaan 20.4.2017. Hevoseläinten tunnistamisesta annetulla asetuksella on säädetty muun muassa veloitteesta ilmoittaa hevoseläinten pitoa ja pitopaikkaa koskevat tiedot rekisteriin merkittäväksi. Vastaava koko EU-aluetta koskeva hevoseläinten pitopaikkojen rekisteröintivaatimus on 21.4.2021 voimaan tullessa eläinterveysäännöstössä (EU) 2016/429.” (Ruokavirasto, 2021a).

Ruokavirasto avasi syksyllä 2021 ylläolevaan rekisteröintivaatimukseen pohjautuvan eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisen asiointipalvelun, jonka kautta eläintenpitäjä voi tehdä itse ilmoituksen koskien eläintenpitoa, sekä niiden pitopaikkoja. (Ruokavirasto, 2021a).

Ilmoituksen eläintenpidosta ja pitopaikoista voikin siis jatkossa tehdä itse eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisen asiointipalvelun kautta. Vastaavasti ilmoituksen hevostenpidosta on voinut tehdä esimerkiksi aluehallintovirastoon tai kunnan maaseutupalveluihin, josta tietojen on ollut tarkoitus siirtyä automaattisesti eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköiseen järjestelmään. Omat tiedot kannattaa käydä kuitenkin tarkistamassa eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisessä asiointipalvelussa. (Ruokavirasto, 2021a).

Pitopaikasta vastuussa oleva toimija, eli esimerkiksi täysihoidotallinpitäjä ilmoittaa, eläinten pitopaikkaa ja pitoa koskevat tiedot rekisteriin merkittäväksi. Rekisteröinnin yhteydessä ilmoitetaan pitopaikat, joissa eläimiä pidetään, kuten tallit, pihatot ja laitumet. (Ruokavirasto, 2021a). Yleisesti tallille riittää yksi pitopaikkatunnus, vaikka pihassa olisi myös

pihattoja, tarhoja ja muutama laidun. Esimerkiksi jos laidun, pihatto tai talli sijaitsee kauempana tai eri pihapiirissä, tulisi se ilmoittaa omana pitopaikkanaan ja sillä on tällöin oma erillinen pitopaikkatunnus. (Ruokavirasto, n.d.c).

Pitopaikkatunnus on FI-alkuinen ja 12-numeroinen tunnus. Uudet toimipaikat saavat tunnuksen käyttöönsä rekisteröinnin yhteydessä. (Ruokavirasto, 2021a). Aiemmin rekisteröinnin tehneet hevoseläintenpitäjät voivat käydä katsomassa tietojaan ja pitopaikkatunnusta eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisen asiointipalvelun kautta. Tunnusta tai kadoksissa olevia tietoja voi tarvittaessa kysellä paikasta, johon on aikanaan tehnyt ilmoituksen, kuten esimerkiksi aluehallintovirastosta tai kunnan maaseutupalveluista.

2.1 Pitopaikka

Pitopaikalla tarkoitetaan yhtenäistä aluetta ja se voi muodostua yhdestä tai useammasta siihen kuuluvasta paikasta, joissa eläimiä, alkioita tai sukusoluja pidetään. Tällaisia paikkoja voivat olla esimerkiksi rakennus, laidun, tarha, saari tai muu paikka, jossa eläimiä pidetään. Yleisimmin maatila ja sen lähilaitumet, sekä rakennukset muodostavat kokonaisuudessaan yhden pitopaikan. Lähtökohtaisesti esimerkiksi talliyritys muodostaa kokonaisuudessaan vain yhden pitopaikan, vaikka tilalla olisi useita rakennuksia, tarhoja tai laitumia. Pitopaikka voi myös olla toisen toimijan hallinnoima. (Ruokavirasto, n.d.c).

Toimijalla voi myös olla useita eri pitopaikkoja, mikäli ne ovat selkeästi eri paikkoja. Esimerkiksi kauempana sijaitseva laidun tai tallirakennus voidaan luokitella erilliseksi pitopaikaksi, jolla on myös oma pitopaikkatunnuksensa. (Ruokavirasto, n.d.c). Talliyrittäjä voi esimerkiksi siirtää osan hevosistaan kesällä laitumelle, joka sijaitsee kauempana erillisessä osoitteessa varsinaisen talliyrittäjän kanssa. Tällöin talliyrittäjän tulisi perustaa kesälaitumelle oma pitopaikka, jolla on myös oma tunnuksensa.

EU:n eläinterveys sääntöjen vaatimusten mukaan pitopaikasta tulee rekisteröidä ennen eläintenpidon aloittamista muun muassa toimijan nimi ja osoite, pitopaikan ja sen tilojen kuvaus ja sijainti, eläinten lajit ja lukumäärät, sekä pitopaikan tyyppi ja maksimikapasiteetti.

Lisäksi toimijan tulee ilmoittaa eläintenpidossa tapahtuneista muutoksista mahdollisimman pian eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin. (Ruokavirasto, n.d.c).

2.2 Pitopaikan ja eläintenpidon ilmoittaminen eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterissä

Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin asiointisovelluksessa tehdään erikseen ilmoitus eläintenpidosta, sekä pitopaikasta. Ilmoitukset ovat erilliset, mutta ne muodostavat silti yhtenäisen kokonaisuuden. Ensimmäisenä rekisterissä tehdään pitopaikkailmoitus. Pitopaikan rekisteröinnin jälkeen tehdään pitopaikkaan erillinen eläintenpitoilmoitus. Eläintenpitoilmoituksessa ilmoitetaan eläinlajit, sekä eläintenpidon aloittamispäivämäärä. Sähköisen asiointisovelluksen kautta on myös mahdollista muokata tai päivittää aiemmin lisäämiään tietoja. Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin asiointisovelluksen käyttöön ei ole olemassa erillistä käyttöopasta, mutta sovellus itsessään antaa neuvoja käytön yhteydessä. Sovelluksessa on esimerkiksi kysymysmerkkejä, joita klikkaamalla käyttäjä saa neuvoja etenemiseen. (Ruokavirasto, n.d.b).

2.3 Eläintenpitotoiminnan toimintamuoto

Eläinten rekisteröinnin yhteydessä on myös ilmoitettava toimintamuoto, eli missä tarkoituksessa eläimiä pidetään. Hevosten osalta toimintamuodoksi valittavana on ammattimainen tai muutoin laajamittainen seura- ja harrastuseläinten pito, tavanomainen seura- ja harrastuseläinten pito tai muu eläintenpito (esimerkiksi eläintarha tai sirkus). Eläintenpidon toimintamuodon voi ilmoittaa eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisen asiointipalvelun kautta. (Ruokavirasto, 2021c).

Hevosten osalta toiminta voidaan katsoa ammattimaiseksi tai muutoin laajamittaiseksi silloin, kun hevosia otetaan hoidettavaksi tai säilytettäväksi, esimerkiksi täysihoidotalliin. Toiminta voidaan luokitella ammattimaiseksi tai laajamittaiseksi myös silloin, kun hevosia käytetään opetuskäytössä tai niitä vuokrataan. Hevosia voidaan myös ottaa esimerkiksi koulutettavaksi tai valmennettavaksi tai tallinpitäjä voi keskittyä kasvatustyöhön.

Ammattimaisessa tai laajamittaisessa toiminnassa hevosten määräksi on asetettu vähintään

kuusi kappaletta. (Eläinsuojeluasetus 396/1996, 26§.). Hevosalalla toimintamuodot ovat kuitenkin moninaiset, joten epävarmassa tilanteessa on suositeltavaa ottaa yhteyttä oman alueen aluehallintoviraston läänineläinlääkäriin, jotta voi varmistua oikean toimintamuodon valinnasta ilmoitusta tehtäessä. (Ruokavirasto, 2021c).

3 Ilmoituksenvarainen eläintenpito

Ammattimaisesta tai muutoin laajamittaisesta seura- ja harrastuseläintenpidosta on eläinsuojelulain mukaisesti tehtävä kirjallinen ilmoitus myös aluehallintovirastoon. Toiminta luokitellaan siis ilmoituksenvaraiseksi eläintenpidoksi. (Eläinsuojeluasetus 396/1996, 26§, 27§). Ilmoituksen toiminnasta voi tehdä eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisen asiointipalvelun kautta tai toimittaa erillisenä aluehallintovirastoon. Eläinsuojelulain mukaiset lisätiedot voidaan toimittaa esimerkiksi liitteenä käyttäen aluehallintoviraston valmista lomakepohjaa (kuvat 1, 2 ja 3) tai vastaavasti erillisellä liitetiedostolla tai kirjoittaen eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin lisätieto-kenttään, josta käy ilmi tarvittavat tiedot. (Ruokavirasto, 2021c).

Kirjallinen ilmoitus ilmoituksenvaraisesta toiminnasta tulee tehdä aluehallintovirastoon viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista. Vastaavasti ilmoitus toiminnan lopettamisesta tai toiminnan oleellisesta muutoksesta tulee tehdä aluehallintovirastoon viimeistään 14 vuorokautta ennen. Ilmoitus tehdään sille aluehallintovirastolle, jonka alueella toimintaa harjoitetaan. (Ruokavirasto, 2021c).

Ilmoituksenvaraisesta toiminnasta tehtävässä ilmoituksessa tulee käydä ilmi selvitys siitä, missä ja minkälaista toimintaa harjoitetaan ja milloin toiminnan on tarkoitus alkaa.

Ilmoitukseen tarvitaan toiminnanharjoittajan nimi ja yhteystiedot ja jos kyseessä on yhtiö, osuuskunta, säätiö tai muu yhteisö, tarvitaan lisäksi jäljennös säännöistä tai yhtiöjärjestyksestä, sekä rekisteriote. Lisäksi ilmoitetaan mahdollinen toiminimi.

Ilmoitukseen tehdään selvitys eläinten hoidosta vastaavan ihmisen koulutuksesta ja kokemuksesta, samalla tehdään myös selvitys toiminnassa käytettävistä tiloista ja laitteista. Ilmoituksessa tulee käydä ilmi tiedot eläinmääristä ja eläinlajeista, joita toiminta koskee,

samalla tehdään selvitys siitä, miten eläinten hoito on tarkoitus järjestää. (Ruokavirasto, 2021c).

Aiemmin aluehallintovirastoon tehdyt ilmoitukset ammattimaisesta tai muutoin laajamittaisesta eläintenpidosta ovat siirtyneet automaattisesti eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköiseen asiointipalveluun. Toimijan on kuitenkin suositeltavaa käydä tarkistamassa omat tietonsa, sillä jos aiemmin tehdystä ilmoituksesta on puuttunut esimerkiksi toimijan henkilötunnus tai yritystunnus, eivät tiedot ole välttämättä siirtyneet sähköiseen asiointipalveluun. Tällaisessa ongelmatilanteessa suositellaan otettavan yhteys aluehallintovirastoon. (Ruokavirasto, 2021c)

Kuva 1. Aluehallintoviraston lomakepohja, ilmoituksenvaraiseen toimintaan liittyen. Ilmoitus koskee ammattimaista eläinten pitoa tai välitystoimintaa. (Aluehallintovirasto, n.d.).

Ilmoitus ammattimaisesta eläinten pidosta/välitystoiminnasta

Eläinsuojelulain 21, 23 ja 24 §:n mukainen eläintenpito on määritetty eläinsuojeluasetuksen 26 §:ssä. Ilmoitus on tehtävä vähintään 30 vrk ennen uuden toiminnan aloittamista sille aluehallintovirastolle, jonka alueella toimintaa harjoitetaan. Jos toiminta muuttuu oleellisesti tai toiminta lopetetaan, on muutoksesta ilmoitettava aluehallintovirastolle viimeistään 14 vrk ennen muutoksen toteuttamista.

1. Ilmoitus

- Uusi ilmoitus
 Muutosilmoitus

2. Toimijan tiedot

Nimi/toiminimi		Henkilötunnus/Y-tunnus
Postiosoite		
Postinumero	Postitoimipaikka	
Puhelinnumero	Sähköpostiosoite	
Kotipaikka		

3. Omat pitopaikat

1

Pitopaikan nimi	
Pitopaikan FI-tunnus (jos paikka aiemmin rekisteröity)	
Osoite tai pitopaikan koordinaatit (esim. Kansalaisen karttapaikka -palvelusta)*	
Pitopaikan tyyppi	
☐ Maa-alue	☐ Rakennus, rakennusten lukumäärä _____ kappaletta

avi04100001h fi

1 / 5

2

Pitopaikan nimi	
Pitopaikan FI-tunnus (jos paikka aiemmin rekisteröity)	
Osoite tai pitopaikan koordinaatit (esim. Kansalaisen karttapaikka -palvelusta)*	
Pitopaikan tyyppi	
☐ Maa-alue	☐ Rakennus, rakennusten lukumäärä _____ kappaletta

*vapaaehtoinen kenttä, käytetään jos ei ole tarkkaa osoitetietoa

4. Muut pitopaikat

Pitopaikan nimi	Pitopaikan FI-tunnus

5. Varsinainen toiminta

Missä toiminta on tarkoitus järjestää tai missä se on järjestetty?

Toiminnan tyyppi		
☐ Lihan tuotantotarha	☐ Munien tuotantotarha	☐ Siitoseläinten tuotantotarha
☐ Riistanhoidollinen tarha	☐ Eläinten välitystoiminta	☐ Eläinkauppa
☐ Eläinlaitola	☐ Löytöeläinlaitola	
☐ Ammattimainen seura- tai harrastuseläinten pito		
☐ Muutoin laajassa mitassa tapahtuva seura- tai harrastuseläinten pito		

avi04100001h fi

2 / 5

Kuva 3. Aluehallintoviraston lomakepohjan viimeinen sivu, ilmoituksenvaraiseen toimintaan liittyen. Ilmoitus koskee ammattimaista eläinten pitoa tai välitystoimintaa.

(Aluehallintovirasto, n.d.)

8. Liitteet

☐	Jos toiminnanharjoittaja on yhtiö, osuuskunta tai muu yhteisö, jäljennös yhtiöjärjestyksestä tai yhdistyksen tai säätiön tai säätiön säännöistä sekä rekisteriote.
☐	Muu (esim. todistukset), mikä:

9. Lisätietoja:

Lisätietoja

10. Allekirjoitus ja suostumus sähköiseen käsittelyyn

Paikka ja päiväys	Allekirjoitus
	Nimenselvennys
☐ Suostun, että asia käsitellään ja päätös toimitetaan sähköisesti	
Yllä mainittu suostumus merkitsee sitä, että myös asiaa koskevat tiedustelut ja täydennyspyynnöt voidaan tehdä sähköisesti. Sähköpostiosoitteesi on oltava ajantasainen ja aktiivisessa käytössä.	

Aluehallintovirastojen yhteystiedot

[Aluehallintovirastojen yhteystiedot](#)

4 Rekisteröinnin tarpeellisuus eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin hevosalan kannalta

Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin tarpeellisuus perustuu siihen, että sen avulla on mahdollista seurata esimerkiksi vakavia eläintautitapauksia. Vakavan eläintautitapauksen kohdalla on tärkeää tietää niiden pitopaikkojen sijainti, joissa eläintautia on todettu, sekä niiden pitopaikkojen sijainti, johon tauti on mahdollisesti levinnyt. Rekisterin avulla pystytään myös tarkastelemaan pitopaikan lähistöllä sijaitsevia pitopaikkoja, joihin eläintauti voisi olla vaarassa levitä tai siellä pidetään taudille herkkiä eläinlajeja. Vakavien eläintautien osalta seuranta koskee myös harrastuseläimiä, kuten esimerkiksi hevoseläimiä.

(Ruokavirasto, n.d.a).

Rekisteröinnin avulla mahdollistetaan myös eläimistä peräisin olevien tuotantoketjujen seuraaminen alusta loppuun. Tämän avulla pystytään varmistumaan esimerkiksi elintarvikkeiden turvallisuudesta, sekä niiden jäljitettävyydestä koko tuotantoketjun ajalta. (Ruokavirasto, n.d.a). Suomessa hevoseläinten osalta elintarvikkeeksi päätyminen on kuitenkin suhteellisen pienimuotoista, jolloin merkittävämmäksi asiaksi rekisteröinnin kannalta nousevat eläintautien jäljitettävyyden, sekä eläinten hyvinvointiin liittyvä valvontatyö.

Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin avulla pystytään myös tehostamaan eläinten hyvinvoinnin valvontaa. Viranomaisille on tärkeää tietää, miten, missä ja mihin tarkoitukseen eläimiä pidetään. Kun tämä on selvää viranomaistaholla, helpottuu myös eläimiin liittyvä valvontatyö. (Ruokavirasto, n.d.a).

Valvontatyön onnistuminen edellyttää osaltaan sen, että jokaisen hevoseläimenpitäjän, jolla on oma pitopaikka, täytyy rekisteröityä eläintenpitäjä -ja pitopaikkarekisteriin.

Hevostallien rekisteröinti on myös tärkeä työkalu, kun viestitään alan vaikuttavuutta ulospäin, sillä hevosala ja hevonen työllistävät ja luovat hyvinvointia. Esimerkiksi Suomen Hippoksessa rekisteröinti nähdään positiivisena asiana ja jatkokehityksenä toivotaan muun muassa yhteistyötä Ruokaviraston kanssa. Toiveena on muun muassa, että pitopaikkojen ja hevosten tietojen yhdistäminen Heppa-järjestelmään onnistuisi yhteistyössä Ruokaviraston kanssa. (Suomen Hippos ry, 2020).

Tarkoituksena on, että jokainen pienenkin tallin pitäjä tekee ilmoituksen rekisteriin vaatimusten mukaisesti. Mitä tarkemmin hevostallien ja hevosten lukumäärä tiedetään, sitä selkeämmin pystytään tuomaan esille hevosalan vaikuttavuuslukuja. Samalla pystytään vaikuttamaan tarttuvien tautien leviämisen ehkäisemiseen, sekä tiedon jakamiseen. Rekisteröinnin pohjalla on asetuksesta tuleva viranomaisvaatimus, mutta se nähdään kuitenkin positiivisena uudistuksena koko hevosalan kannalta, toteaa Suomen Hippoksen jalostusjohtaja Minna Mäenpää. (Mäenpää, 2020).

5 Kirjanpito pitopaikassa

Eläinten rekisteröintiä ja tunnistamista koskeva lainsäädäntö muuttui 21.4.2021. Tällöin alkoi eläinterveys säännösten ja sen rinnalla annettujen alemman asteisten säädösten soveltaminen. Eläinterveys säännöstö ja delegoitu asetus eläintenpitopaikoista ja jäljitettävyydestä velvoittavat hevosten pitopaikasta vastuussa olevaa toimijaa pitämään kirjaa pitopaikassa asuvista, sinne saapuvista, sieltä lähtevistä, sekä syntyneistä tai kuolleista eläimistä. (Ruokavirasto, 2021b).

Kirjanpidon voi toteuttaa joko sähköisesti valitsemallaan tavalla tai paperilla. Kirjanpito tulee säilyttää eläinten pitopaikassa vähintään kolmen vuoden ajan ja se tulee pystyä esittämään tarvittaessa viranomaiselle. (Ruokavirasto, 2021b).

Kirjanpidon tarkoituksena on sama, kuin eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterillä. Tarkoituksena on muun muassa vakavan eläintautitapauksen sattuessa eläinten helpompi jäljitettävyys, sekä samalla tehostetumpi eläinten hyvinvoinnin valvonta. Siirrettäessä

hevosia pitopaikasta toiseen tulee siirto siis merkitä sekä lähtö- ja määränpääpaikan kirjanpitoon. (Ruokavirasto, 2021b).

5.1 Asiat, jotka tulee käydä ilmi kirjanpidosta

Yleisesti kirjanpidosta tulee käydä ilmi pitopaikassa olevien hevosten lukumäärä, sekä niiden tunnistetiedot. Kirjanpitoon merkitään jokaisen pitopaikassa asuvan hevoseläimen osalta yksilölliset tunnistetiedot. Kirjanpidosta tulee siis käydä ilmi jokaisen hevosen yksilöllinen koodi, eli tunnistusnumero, UELN-numero, sekä hevosen tunnistimen näyttämä tunnistuskoodi, eli mikrosirun numero.(Ruokavirasto, 2021b).

Tunnistetiedot, kuten UELN-numero (aiemmin rekisterinumero), löytyvät hevosen tunnistusasiakirjasta eli hevospassista. Vuonna 2000 ja sen jälkeen Suomessa syntyneiltä lämminverisiltä ja suomenhevosilta ravihevosilta löytyy hevospassista lisäksi myös mikrosirun numerokoodi. Lisäksi vuodesta 2009 lähtien mikrosiru on ollut pakollinen kaikille Suomessa syntyneille varsoille. (Suomen Hippos ry, n.d.).

Toisesta pitopaikasta saapuvalta hevoselta kirjanpitoon tarvitaan tunnistetietojen lisäksi lähtöpaikan pitopaikkatunnus, eli pitopaikan rekisterinumero, sekä siirron päivämäärä. Toiseen pitopaikkaan siirrettävälle hevoselle tarvitaan vastaavasti määränpäänä olevan pitopaikan pitopaikkatunnus, sekä siirron päivämäärä. (Ruokavirasto, 2021b)

Pitopaikassa syntyvien hevosten osalta kirjanpitoon tarvitaan syntymäpäivämäärä, sekä hevosen tunnistetiedot. Vastaavasti pitopaikassa kuolleiden tai lopetettujen eläinten osalta kirjanpitoon tarvitaan kuolinpäivämäärä ja tunnistetiedot. (Ruokavirasto, 2021b).

5.2 Tunnistusasiakirja

Kaikilla EU:n alueella sijaitsevilla hevoseläimillä on oltava tunnistusasiakirja eli hevospassi. Tunnistusasiakirja sisältää hevoseläimen yksilölliset tunnistetiedot, lääkitystiedot, sekä muita eläimeen liittyviä tietoja. Kantakirjaan merkityn hevosen osalta tunnistusasiakirja sisältää myös hevosen jalostustodistuksen. EU:n alueella syntyneillä hevosilla tulee olla

tunnistusasiakirja viimeistään 12 kuukauden kuluttua syntymästä. Tunnistusasiakirja vaaditaan tarvittaessa jo aiemmin, mikäli hevonen siirretään syntymätilalta yli 30 päiväksi. Vieroittamaton varsa saa kuitenkin kulkea emänsä rinnalla ilman tunnistusasiakirjaa. (Ruokavirasto, 2022).

Tunnistusasiakirja eli hevospassi on säilytettävä aina siinä pitopaikassa, missä hevoseläintä pidetään. Tunnistusasiakirjan on oltava aina myös mukana hevosta kuljetettaessa. Hevoseläintä, jota ei ole asianmukaisesti tunnistettu, ei saa siirtää pitopaikasta toiseen tai ottaa vastaan pitopaikkaan. (Ruokavirasto, 2022). Pitopaikan kirjanpidon kannalta hevosten yksilölliset tunnistetiedot löytyvät tunnistusasiakirjasta, joka pitäisi vaatimusten mukaan säilyttää pitopaikassa.

5.3 Kirjanpidon haasteet

Kirjanpitovaatimus muodostaa hevosalalla omat haasteensa, sillä hevoset liikkuvat runsaasti kilpailuissa ja valmennuksissa. Hevonen saattaa käydä vaikka viikonlopun kestäväällä kilpailumatkalla ja majoittua vierastallissa. Täysihoidotallissa taas on useita yksityisomistuksessa olevia hevosia, joiden liikkumisesta ei pitopaikasta vastuussa oleva toimija voi aina olla täysin perillä. Kirjanpito taas on pitopaikasta vastuussa olevan toimijan tehtävä, jolloin tallinpitäjän vastuulle jää kirjata ylös asiakkaiden kilpailu- ja valmennusmatkat. Pitopaikkatunnukset taas voivat olla osaltaan vaikeasti selvitettävissä, jolloin kirjanpitoa on haastavaa toteuttaa täysin oikeaoppisesti.

Onnistunut kirjanpito vaatii osaltaan hyvää kommunikointia, sekä suunnittelua varsinkin isommissa talliyrityksissä. Isommassa täysihoidotallissa kirjanpidon voisi toteuttaa, vaikka yhteiseen tallivihkoon tai excel-taulukkoon, jolloin vastuu asiakkaiden hevosten liikkumisesta ei jäisi pelkästään tallinpitäjän vastuulle. Tämä vaatisi osaltaan yhteisiä tallipalavereita, jotta myös asiakkaat tulisivat tietoisiksi alan uusista vaatimuksista.

Hevosalalla hevosenomistajat koostuvat niin alan ammattilaisista kuin vasta harrastuksen aloittaneista, jolloin hevosenomistajien eritasoinen perehtyneisyys alan vaatimuksiin luo omat haasteensa. Tällöin tiedotus ja avoin kommunikointi nousevat ensiarvoisen tärkeään asemaan. Pitopaikan kirjanpitoon liittyviä asioita ja siinä ilmenneitä haasteita käydään läpi tarkemmin opinnäytetyön kyselyosiossa, jossa hevostenpitäjiltä on kysytty myös kirjanpitoon liittyvistä asioista ja siitä millaisena se koetaan hevosalan kannalta.

6 Rekisteröinti- ja kirjanpitovaatimusten laiminlyönti ja seuraamukset

Rekisteröinti- ja kirjanpitovaatimusten laiminlyönnistä voi myös koitua seuraamuksia. Toimivaltainen viranomainen voi esimerkiksi määrätä henkilön, joka rikkoo lakia, eläinterveys säännöstöä tai niiden nojalla annettuja säännöksiä eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä välittömästi tai riittävän määräajan puitteissa täyttämään velvollisuutensa. (Laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 1069/2021, 32§).

Viranomainen voi myös rajoittaa eläinten siirtoa pitopaikasta pois tai kieltää sen tai rajoittaa markkinoille saattamista tai muuta luovuttamista, jos pitopaikassa pidettävää eläintä ei ole tunnistettu ja rekisteröity lain, eläinterveys säännöstön tai niiden nojalla annettujen säännöksiä vaatimalla tavalla. (Laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 1069/2021, 33§)

Toimivaltainen viranomainen voi myös tehostaa 32§ ja 33§ nojalla antamaansa määräystä, kieltä, rajoitusta tai muuta hallinnollista toimenpidettä uhkasakolla tai uhalla. Tällöin tekemättä jätetyt toimenpiteet teetetään laiminlyöjän kustannuksella. (Laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 1069/2021, 35§)

Lisäksi aluehallintovirasto tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voivat määrätä vähintään 300 euron ja enintään 5000 euron eläinten tunnistamis- ja rekisteröintivalvonnan seuraamusmaksun toimijalle, joka laiminlyö velvollisuuksia. Seuraamusmaksu koskee esimerkiksi ilmoitusvelvollisuutta (rekisteröintivaatimus) ja tietojen kirjaamis- ja säilytysvelvollisuutta (kirjanpitovaatimus) laiminlyöviä. (Laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 1069/2021, 36§).

7 Tutkimus ja sen toteuttaminen

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, kuinka laajasti hevoseläintenpitäjät tietävät uudesta velvollisuudestaan rekisteröityä eläintenpitäjiksi, sekä ilmoittaa eläinten pitopaikka.

Ruokavirasto julkaisi elokuussa 2021 Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin, jonka kautta toimija on voinut nyt itse rekisteröityä tai päivittää tietojansa. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, kuinka laajasti uusi asiointipalvelu on hevostenpitäjien tiedossa, sekä millaisena sen käyttö on koettu. Tutkimusmenetelmäksi valittiin Webropolilla toteutettu kysely, jota jaettiin laajasti. Kysely valittiin vaihtoehdoksi siksi, että sitä oli mahdollista jakaa suhteellisen laajasti ja sen avulla pystyttiin tarjoamaan vastaajalle mahdollisuus vastata kyselyyn täysin anonymisti. Tämän avulla oli mahdollista kerätä mahdollisimman totuudenmukaisia vastauksia ja käyttökokemuksia.

Kysely julkaistiin 15.12.2021 ja vastausaikaa oli 16.1.2022 asti. Kyselyyn vastaaminen onnistui noin 10 minuutissa ja vastauksia kyselyyn kertyi yhteensä 194 kappaletta. Kyselyä jaettiin opinnäytetyön tekijän toimesta omassa Facebookissa ja hevosalan ryhmässä nimeltä Aikuisratsastajat, jossa jäseniä on noin 3000 henkilöä. Kyselyn ja opinnäytetyön osalta lähestyttiin Suomen ratsastajainliitto ry:tä, Suomen Hippos ry:tä, Hevosurheilu-lehteä, sekä hevosalan osaamiskeskus Hippolista. Kyselyä jaettiin 17.12.2021 Suomen ratsastajainliitto ry:n toimesta Facebookissa ja verkkosivuilla. 25.12.2021 opinnäytetyöstä ja kyselystä tehtiin juttu Hevosurheilun verkkolehdessä. 4.1.2022 Kyselyä jaettiin Suomen Hippos ry:n toimesta verkkosivuilla. 4.1.2022 hevosalan osaamiskeskus Hippolis jakoi Suomen Hippos ry:n tekemän verkkouutisen opinnäytetyöstä ja kyselystä omalla Facebookisivullaan.

Kyselyn kysymykset koostuivat monivalinta- ja vapaan kentän kysymyksistä. Kysymyksiä oli yhteensä 16 kappaletta. (Liite 1). Kysely oli suunnattu hevoseläintenpitäjille, esimerkiksi omaa tallia pitävillä toimijoilla. Kyselyä ei kuitenkaan ollut rajattu tiukasti, vaan siihen vastaaminen oli sallittua myös mielenkiinnosta. Kysely saikin hyvää palautetta ajankohtaisuutensa, sekä sen ansioista, että osa vastaajista oli kokenut oppineensa sen avulla aiheesta jotakin uutta.

8 Tulokset

Seuraavaksi opinnäytetyössä tullaan tarkastelemaan tutkimustuloksia, jotka kerättiin Webropolilla tehdyn kyselytutkimuksen avulla. Vastauksia kyselututkimukseen kertyi yhteensä 194 kappaletta.

8.1 Kyselyyn vastanneiden tausta hevosalalla

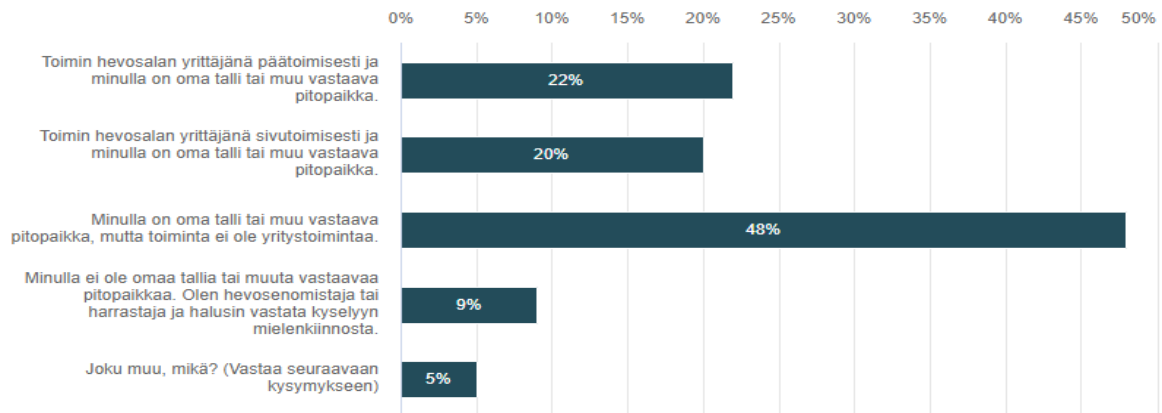
Kyselyn ensimmäisessä kysymyksessä haluttiin selvittää vastaajan hevosalan taustaa. Kysymyksessä kysyttiin vastaajalta, onko hän hevosalan yrittäjä vai harrastaja (Kuva 4). Kysymys koostui monivalinnasta ja vastaajan oli mahdollista valita kysymyksessä myös useampia vaihtoehtoja. Suurin osa eli 48 % (93 kpl) vastaajista vastasi omistavansa oman tallin tai muun vastaavan pitopaikan, mutta toiminta ei ollut yritystoimintaa. Vastaajista 22 % (43 kpl) toimi hevosalan yrittäjänä päätoimisesti ja kertoi omistavansa oman tallin tai muun vastaavan pitopaikan, kun taas 20 % (38 kpl) vastaajista kertoi toimivansa hevosalan yrittäjänä sivutoimisesti ja omistavansa oman tallin tai muun vastaavan pitopaikan. 9 % (17 kpl) vastaajista oli hevosenomistajia tai harrastajia, heillä ei ollut omaa pitopaikkaa, mutta kyselyyn oli haluttu vastata mielenkiinnosta.

Vastaajista 5 % (9 kpl) oli valinnut vaihtoehdoksi ”joku muu, mikä?” ja he olivat vastanneet seuraavassa kysymyksessä tähän liittyen tarkemmin. Tämän vaihtoehdon valinneet vastaajat koostuivat esimerkiksi hevosalan ammattilaisista, jotka työskentelevät hevosalalla, mutta eivät omista omaa pitopaikkaa. Vastauksissa oli myös tarkennettu omaa ammattitaustaa ja sitä millainen pitopaikka vastaajalla on kyseessä. Hevosia saattoi myös olla sekä omassa että toisen ihmisen pitopaikassa. Muutama vastaajista kertoi käyvänsä ratsastamassa satunnaisesti.

Kuva 4. Vastaajien jakautuminen yrittäjyyden ja harrastuneisuuden mukaan.

1. Oletko hevosalan yrittäjä vai harrastaja?

Vastaajien määrä: 193, valittujen vastausten lukumäärä: 200

8.2 Vastaajien ikäjakauma

Kyselyssä kysyttiin myös vastaajien ikää. Tarkoituksena oli selvittää muun muassa, kuinka laajasti kysely saavuttaa eri-ikäisiä hevosalan toimijoita. Vastaajien ikäjakauma oli 18-vuotiaista aina yli 70-vuotiaisiin. Suurin osa (37 %) vastaajista oli 41-50-vuotiaita, kun taas yli 70-vuotiaita vastaajia oli vain 2 %. 28 % vastaajista oli 51-60-vuotiaita, 19 % oli 31-40-vuotiaita ja 9 % vastaajista oli 18-30-vuotiaita. 6 % vastaajista oli 61-70-vuotiaita ja alle 18-vuotiaita vastaajia ei ollut lainkaan.

Kysely saavutti parhaiten 41-50-vuotiaita (37 %), 51-60-vuotiaita (28 %) ja 31-40-vuotiaita (19 %) ihmisiä, joiden voidaan katsoa sijoittuvan kyselyn kohdeikään. Hieman vanhemmassa iässä toimijalla on todennäköisemmin oma pitopaikka ja omia hevosia, kun taas 18-30-vuotiaalla nuorella oman pitopaikan perustaminen voi olla vielä hyvin tuore asia tai vielä suunnitelmissa.

Yli 70-vuotiaita vastaajia oli vain 2 % ja 61-70-vuotiaita 6 %. Matala vastausmäärä yli 70-vuotiaiden ikäjakaumassa voi selittyä osaltaan sillä, että kyselyä jaettiin ainoastaan verkossa

ja sosiaalisessa mediassa. Tilastokeskuksen vuonna 2017 tekemän vapaa-aikatutkimuksen mukaan yli 75-vuotiaista 83 % ei seurannut sosiaalista mediaa. (Tilastokeskus, 2017). Korkeammassa iässä myös osa haluaa jo luopua omista hevosistaan tai tilalla voidaan suunnitella esimerkiksi sukupolvenvaihdosta.

8.3 Pitopaikan hevospäärä

Ilmoitusvelvollisuus eläimistä ja pitopaikoista koskee yhdenkin hevoseläimen pitoa ja se kattaa alleen kaikki hevoseläimet, kuten ponit, aasit, hevoset, seeprat, sekä näiden risteytykset. (Ruokavirasto, 2021). Kyselyssä haluttiin selvittää vastaajilta pitopaikassa olevien hevosten määrä. Mielenkiintoista oli selvittää esimerkiksi, saadaanko vastauksia yksittäisiltä hevosenpitäjiltä ja taas toisaalta sitä, kuinka perillä pienemmät sekä isommat tallit ovat alan uusista rekisteröintivaatimuksista.

Hevosten määrät vastauksissa sijoittuvat 0-50 kpl välille. 4,2 % vastaajista valitsi kyselyssä myös vaihtoehtokseen, että heillä ei ole omaa pitopaikkaa, mutta heillä on hevonen/hevosia ja ne ovat toisen henkilön pitopaikassa (esim. täysihoitotalli). Hevosten lukumääräksi 0 kpl valitsi 3,1 % vastaajista. Vastaajia, joita pitopaikan ja eläintenpidon rekisteröintivelvollisuus ei siis suoranaisesti kosketa, oli yhteensä 7,3 % vastaajista.

Vastaajista 2,1 % ilmoitti hevosten lukumääräksi yhden hevosen, suurempia hevospäärä kahdestakymmenestä hevosesta aina yli viiteenkymmeneen hevoseen oli tasaisesti prosenteissa aina 0,5-1,6 % . Eniten vastaajilla oli kolmen (17,3 %), kahden (14,7 %) ja neljän (13,6 %) hevosen pitopaikkoja.

Yli 50 hevosta ilmoitti määräkseen 1 % vastaajista. Hevosten lukumäärät kaikkineen olivat hyvin tasaisesti 0-9,4 % välillä, lukuunottamatta kahden-neljän hevosen pitopaikkoja, jotka saivat määrällisesti eniten vastaajia.

8.4 Vastaajien tietoisuus eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisestä asiointipalvelusta

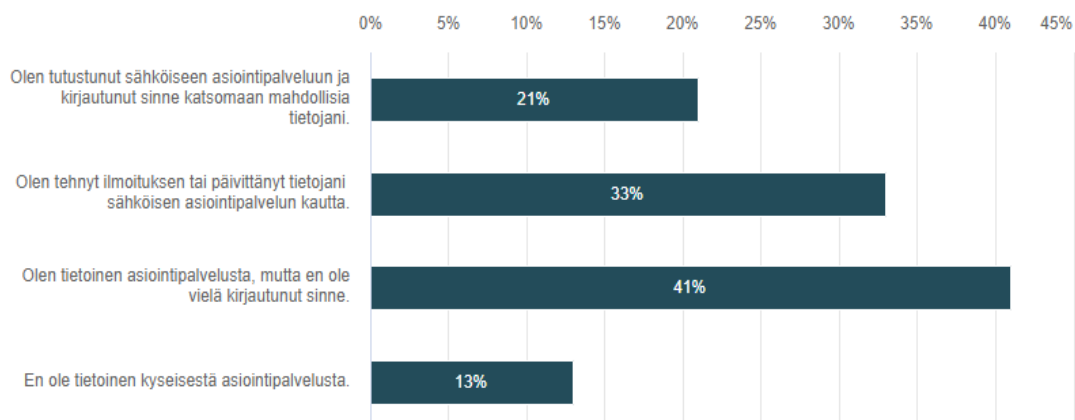
Kyselyn avulla haluttiin selvittää vastaajien tietoisuutta uudesta eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisestä asiointipalvelusta. (kuva 5). Vastaajista 41 % (79 kpl) oli tietoisia eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisestä asiointipalvelusta, mutta ei ollut vielä kirjautunut sinne. Vastaajista 33 % (63 kpl) oli tehnyt ilmoituksen tai päivittänyt tietojaan sähköisen asiointipalvelun kautta. 21 % (40 kpl) vastaajista oli tutustunut sähköiseen asiointipalveluun ja kirjautunut sinne katsomaan mahdollisia tietojaan. 13 % (25 kpl) vastaajista ei ollut tietoisia eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisestä asiointipalvelusta.

Suurimman osan kyselyyn vastanneiden voidaan siis katsoa olevan jollain tasolla tietoisia eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisestä asiointipalvelusta. Tiedotusta rekisteröintivaatimuksesta ja eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisestä asiointipalvelusta tarvitaan kuitenkin vielä lisää, sillä merkittävä määrä vastaajista ei ollut vielä kirjautunut palveluun ja osa vastaajista ei ollut lainkaan tietoisia asiointipalvelusta.

Kuva 5. Vastaajien tietoisuus eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisestä asiointipalvelusta.

5. Oletko tutustunut uuteen Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköiseen asiointipalveluun? Rekisterissä voit tehdä nykyään itse ilmoituksen eläintenpidosta ja pitopaikasta, sekä päivittää tietojasi.

Vastaajien määrä: 192, valittujen vastausten lukumäärä: 207

8.5 Vastaajien pitopaikan ja eläintenpidon rekisteröiminen

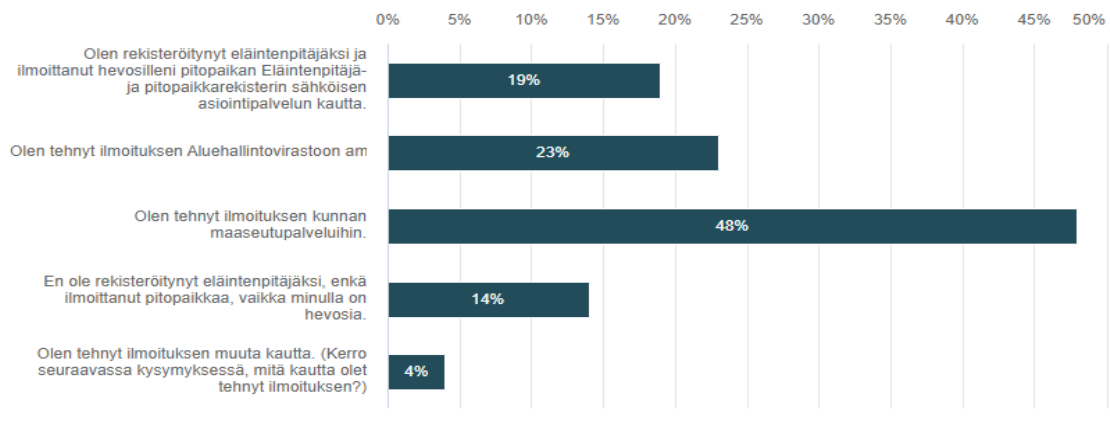
Kyselyn avulla haluttiin selvittää, onko hevosalan toimija rekisteröitynyt eläintenpitäjäksi ja ilmoittanut hevosilleen pitopaikan, sekä mitä kautta toimija on rekisteröinnin tehnyt. (Kuva 6). Suurin osa vastaajista oli tehnyt ilmoituksen kunnan maaseutupalveluiden kautta, mutta ilmoituksia oli tehty myös aluehallintovirastoon ilmoituksenvaraisen toiminnan osalta. Osa vastaajista oli myös rekisteröitynyt eläintenpitäjäksi sekä ilmoittanut pitopaikan eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisen asiointipalvelun kautta. Vastaajien joukossa oli myös toimijoita, jotka eivät olleet rekisteröityneet eläintenpitäjäksi, eivätkä ilmoittaneet pitopaikkaa, vaikka heillä oli omia hevosia.

Toimijaa pyydettiin myös tarkentamaan, mitä kautta hän on tehnyt ilmoituksen, jos pitopaikan ja eläintenpidon rekisteröintiä koskevassa monivalintakysymyksessä ei ollut sopivaa vaihtoehtoa. Vastaajista 4 % (8kpl) valitsi vaihtoehdoksi, että on tehnyt ilmoituksen muuta kautta. Tarkentavissa vastauksissa kerrottiin muun muassa, että toimijan puolesta ilmoituksen oli tehnyt esimerkiksi tuttava tai asia oli hoidettu puhelimitse tai sähköpostitse viranomaisen kanssa. Osa vastaajista ei ollut käynyt tarkistamassa tietojaan rekisteröinnin jälkeen, jonka oli suorittanut esimerkiksi viranomaistaho. Tarkentavissa vastauksissa kerrottiin myös, että osa vastaajista oli rekisterissä jo aiemmin, jonkin muun kotieläimen vuoksi. Vastauksissa myös ihmeteltiin, mistä pitopaikkatunnuksen voisi tarkistaa. Osa vastaajista myös kertoi kuulleensa vasta nyt ensimmäistä kertaa eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisestä asiointipalvelusta.

Kuva 6. Vastaajien jakautuminen rekisteröitymisen mukaan.

6. Oletko rekisteröitynyt eläintenpitäjäksi ja ilmoittanut pitopaikan? Jos olet, niin mitä kautta olet rekisteröitynyt?

Vastaajien määrä: 185, valittujen vastausten lukumäärä: 200

9 Tulosten tarkastelu

Seuraavassa osiossa tarkastellaan kyselututkimuksen tuloksia, liittyen pitopaikkatunnuksiin ja kirjanpitovelvollisuuteen. Lisäksi osiossa käydään läpi ilmoituksenvaraiseen toimintaan liittyvät kysymykset ja tulokset, sekä eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin tarpeellisuus ja käyttökokemukset vastaajien keskuudessa.

9.1 Pitopaikkatunnus ja kirjanpitovelvollisuus

Kyselyn tavoitteena oli selvittää, kuinka laajasti hevosalan toimijat tietävät oman pitopaikkatunnuksensa. Lisäksi selvitettiin, kuinka laajasti toimijat ovat tietoisia kirjanpitovelvollisuudesta liittyen hevosten liikkumiseen pitopaikasta toiseen, sekä millaisena kirjanpitovelvollisuus on koettu hevosalan kannalta. Kysymykset koostuivat monivalinnasta, sekä vapaan sanan kysymyksistä, joissa toimijan oli mahdollista selventää, miten juuri heillä kirjanpito toteutuu. Kyselyyn vastanneet kertoivat myös erinäisistä haasteista, joita kirjanpitoon ja pitopaikkatunnuksen selvittämiseen liittyi.

Vastaajista suurin osa 72 % (137 kpl) tiesi oman pitopaikkatunnuksensa, mutta vastaajista 28 % (53 kpl) ei tiennyt omaa pitopaikkatunnustaan. (Kuva 7). Vastausten avulla tehtiin myös

vertailua, miten pitopaikkatunnukset ovat tiedossa päätoimisilla hevosalan yrittäjillä, verraten pitopaikkaan, jossa ei harjoiteta yritystoimintaa. (Kuva 8). Näistä vastaajista, jotka olivat päätoimisia hevosalan yrittäjiä 84 % (64 kpl) tiesi oman pitopaikkansa, kun taas pitopaikassa, jossa ei harjoitettu yritystoimintaa, oman pitopaikkatunnuksensa tiesi 69 % vastaajista. Päätoimisista hevosalan yrittäjistä 16 % (7 kpl) vastaajista ei tiennyt omaa pitopaikkatunnustaan, kun taas ei yritystoimintaa harjoittavan paikan vastaava määrä oli 31 % (29 kpl). Hevosalan päätoimisista yrittäjistäkään osa ei tiedä vielä siis omaa pitopaikkatunnustaan.

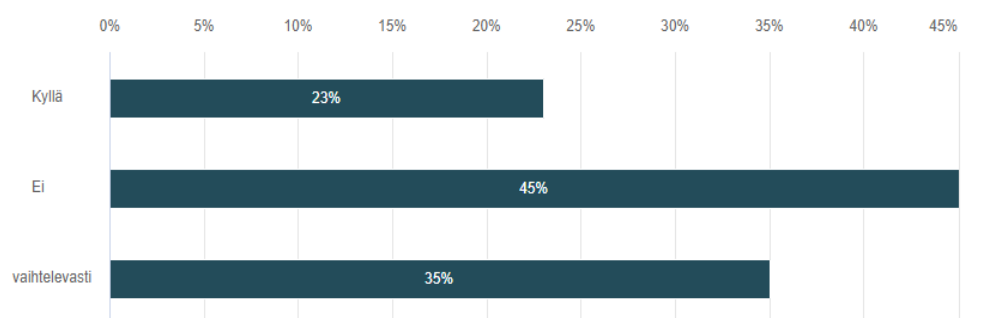
Suurimmat haasteet pitopaikkatunnuksiin liittyen koskivatkin muiden toimijoiden pitopaikkatunnuksia. Vastaajat kokivat pitopaikkatunnusten saamisen toisilta toimijoilta haasteelliseksi kirjanpidon toteuttamisen kannalta. Kyselyyn vastaajista 45 % (83 kpl) kertoi, että pitopaikkatunnuksen selvittäminen on haastavaa kirjanpidon kannalta, kun taas 35 % (65 kpl) oli sitä mieltä, että pitopaikkatunnusten selvittäminen on vaihtelevasti helppoa, mutta myös haastavaa. Vastaajista 23 % (43 kpl) oli sitä mieltä, että pitopaikkatunnukset ovat helposti selvitettävissä kirjanpidon kannalta.

Yleisesti suurin osa kyselyyn vastaajista oli sitä mieltä, että pitopaikkatunnusten selvittäminen kirjanpitoa ajatellen oli haastavaa tai vaihtelevaa. Yhteensä 80 % vastaajista kertoi pitopaikkatunnuksen selvittämisen olevan haasteellista tai vaihtelevaa, kun taas vain 23 % oli sitä mieltä, että pitopaikkatunnukset ovat helposti selvitettävissä. Kirjanpidon vaivattomuuden ja onnistumisen kannalta voidaan katsoa olevan tärkeää, että pitopaikkatunnukset olisivat helposti selvitettävissä.

Kuva 7. Vastausten jakautuminen pitopaikkatunnusten selvittämiseen liittyen.

10. Onko pitopaikkatunnukset mielestäsi helposti selvitettävissä kirjanpitoa ajatellen?

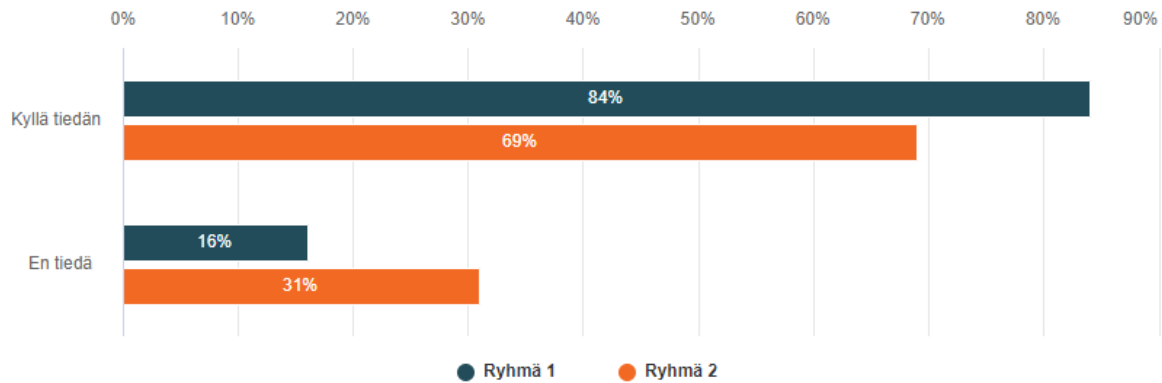
Vastaajien määrä: 186, valittujen vastausten lukumäärä: 191

Kuva 8. Ryhmän 1 vastaajat (sininen) koostuvat hevosalan päätoimisista yrittäjistä, kun taas ryhmän 2 (oranssi) vastaajilla on pitopaikka, mutta toiminta ei ole yritystoimintaa.

8. Tiedätkö oman pitopaikkatunnuksesi?

Vastaajien määrä: 190, valittujen vastausten lukumäärä: 190

9.2 Kirjanpidon toteutuminen ja pitopaikkatunnuksiin liittyvät haasteet

Yleisesti suurin osa kyselyyn vastaajista oli sitä mieltä, että pitopaikkatunnusten selvittäminen kirjanpitoa ajatellen oli haastavaa tai vaihtelevaa, riipuen toisen pitopaikan pitäjän yhteistyöhalukkuudesta tai tietämyksen eroista liityen uusiin hevosalan vaatimuksiin. Yleisesti kirjanpitovelvollisuus oli vastaajien keskuudessa suhteellisen hyvin tiedossa, mutta 21 % (40kpl) vastaajista kertoi ettei pidä kirjaa, vaikka he ovat tietoisia kirjanpitovelvollisuudesta. Vastaajista 66 % (125 kpl) oli tietoisia kirjanpitovelvollisuudesta ja he kertoivat pitävänsä kirjaa. 13 % (25 kpl) vastaajista ei ollut lainkaan tietoisia kirjanpitovelvollisuudesta. (Kuva 8). Kyselyn vastaajat saivat kertoa myös omin sanoin, että miten heillä kirjanpito toteutuu ja millaisia haasteita siinä on ilmennyt.

Vastauksia kirjanpidon toteuttamiseen ja haasteisiin liittyvään vapaan sanan kysymykseen kertyi yhteensä 93 kappaletta. Suurin osa vastaajista kertoi toteuttavansa kirjanpidon Excel-taulukossa tai Hippoksen Oma talli-järjestelmässä. Suosittua oli myös perinteinen kirjanpito ruutuvihon avulla. Vastauksissa kerrottiin haasteita ilmenneen pitopaikkatunnuksen saamiseen toiselta toimijalta. Eräs vastaajista ei ollut esimerkiksi saanut pitopaikkatunnusta

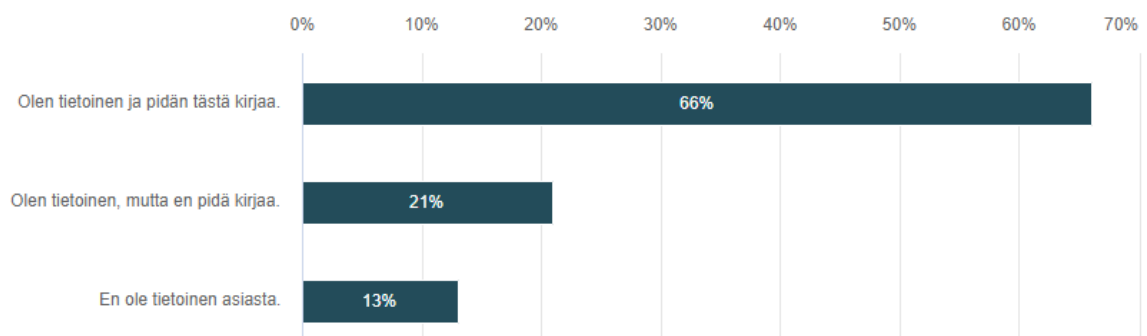
tietoonsa useista kyselyistä huolimatta. Vastauksissa kerrottiin myös, että kirjanpito on usein myös toteutettu vain tallien nimeä ja osoitetta käyttäen, sillä monet eivät tiedä tai omaa vielä omaa pitopaikkatunnusta. Ihmetystä vastaajien keskuudessa herätti myös esimerkiksi, miten kirjanpidon kanssa tulisi toimia, kun hevonen on esimerkiksi viikonlopun ajan kilpailuissa ja majoittuu vierastallissa, jolla ei ole omaa pitopaikkatunnusta.

Yleisesti vastauksissa toivottiin, että pitopaikkatunnukset olisivat helposti saatavilla, jotta kirjanpito olisi helpommin toteutettavissa. Kirjanpitoon liittyvät ohjeet koettiin myös hieman epäselviksi. Eräs vastaajista myös kertoi, ettei oikein ymmärrä mitä häneltä kirjanpidon kannalta odotetaan ja hän myös totesi muistavansa pitopaikkansa hevoset ilman kirjanpitoakin. Yleisesti vastaajat toivoivat selkeämpiä ohjeita ja lisää tiedotusta asiasta. Tarpeellista voisikin olla esimerkiksi yleiset koulutustilaisuudet liittyen eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin käyttöön ja alan uusiin vaatimuksiin, jotta kirjanpitoon ja rekisteröintivaatimukseen liittyvistä epäselvyyksistä olisi mahdollista keskustella laajemmin.

Kuva 9. Kirjanpitovelvollisuuden toteutuminen vastaajien keskuudessa.

9. Oletko tietoinen kirjanpitovelvollisuudesta, koskien hevosten liikkumista pitopaikasta A paikkaan B? Kirjanpitoon tarvitset myös toisen pitopaikan pitopaikkatunnuksen.

Vastaajien määrä: 190, valittujen vastausten lukumäärä: 190

9.3 Ilmoituksenvaraisesta toiminnasta ilmoittaminen

Ammattimaisesta tai muutoin laajamittaisesta seura- ja harrastuseläintenpidosta on eläinsuojelulain mukaisesti tehtävä kirjallinen ilmoitus myös aluehallintovirastoon. Toiminta

luokitellaan siis ilmoituksenvaraiseksi eläintenpidoksi. Ilmoituksen toiminnasta voi tehdä eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisen asiointipalvelun kautta tai toimittaa erillisenä aluehallintovirastoon. (Ruokavirasto, 2021c).

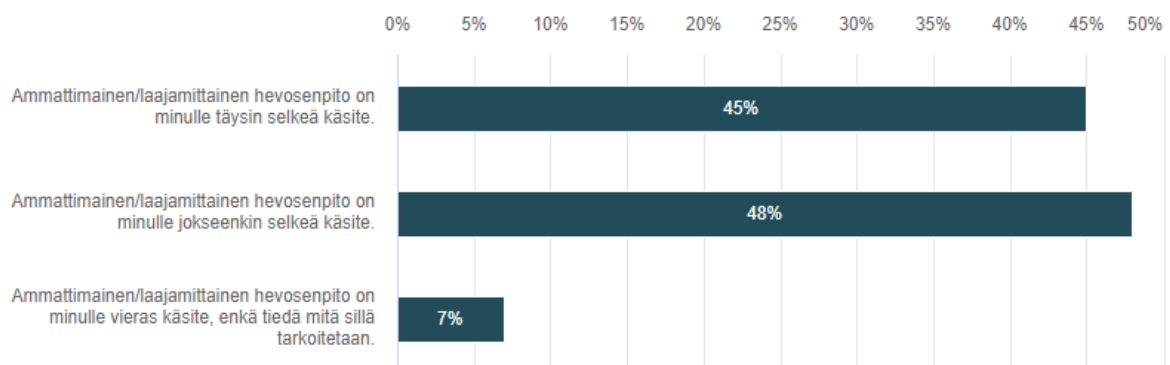
Kyselyn avulla haluttiin myös selvittää, kuinka selkeä käsite ilmoituksenvarainen toiminta, eli ammattimainen/laajamittainen hevosenpito on vastaajien keskuudessa. (Kuva 9). Lisäksi selvitettiin, miten laajasti ammattimaisesta/laajamittaisesta hevosenpidosta on tehty ilmoitus aluehallintovirastoon ja mitä kautta ilmoitus on tehty. (Kuva 10).

Yleisesti vastaajat olivat tehneet ilmoituksen aluehallintovirastoon, jos heidän toimintansa luokiteltiin ammattimaiseksi/laajamittaiseksi. Vain 2,9 % (5kpl) vastaajista oli ilmoittanut ammattimaisen/laajamittaisen hevostenpidon toimintamuodokseen eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisen asiointipalvelun kautta, josta tieto siirtyy aluehallintovirastolle. Saman verran eli 2,9 % (5kpl) vastaajista kertoi toimintansa olevan ilmoituksenvaraista, mutta he eivät olleet tehneet eläinsuojelulain mukaista kirjallista ilmoitusta aluehallintovirastoon. Suurin osa vastaajista 64 % (112 kpl) vastasi kuitenkin, ettei heidän toimintansa ollut ilmoituksenvaraiseksi luokiteltavissa. Yleisesti ammattimainen/laajamittainen hevosenpito koettiin täysin tai jokseenkin selkeäksi käsitteeksi ja vain 7 % (13 kpl) vastasi ettei tiedä, mitä ammattimaisen/laajamittaisen hevosenpidon käsitteellä tarkoitetaan.

Kuva 10. Ilmoituksenvaraisen toiminnan käsitteen tuntemus vastaajien keskuudessa.

13. Onko ammattimainen/laajamittainen hevosenpito sinulle selkeä käsite?

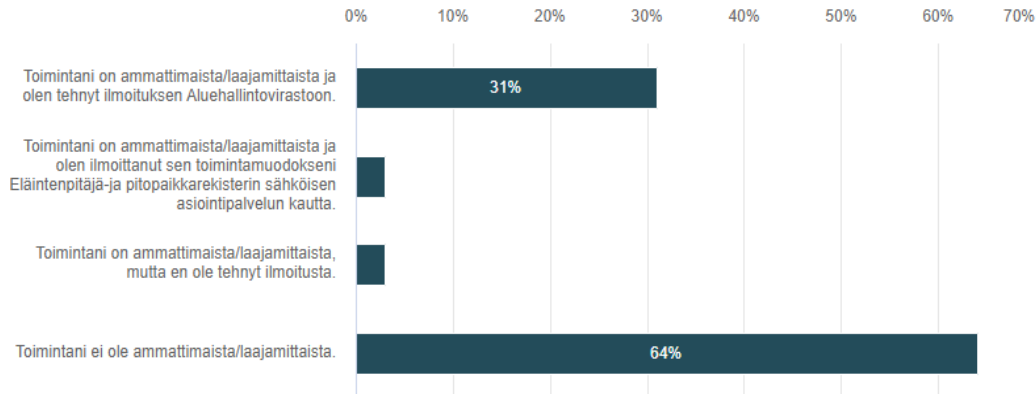
Vastaajien määrä: 183, valittujen vastausten lukumäärä: 183

Kuva 11. Vastaajien jakautuminen ilmoituksenvaraisen toiminnan mukaan.

12. Jos toimintasi on ammattimaista/laajamittaista, oletko tehnyt siitä ilmoituksen myös Aluehallintovirastoon? Mitä kautta olet tehnyt ilmoituksen?

Vastaajien määrä: 175, valittujen vastausten lukumäärä: 177

9.4 Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin tarpeellisuus

Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin tarpeellisuus perustuu siihen, että sen avulla on mahdollista seurata esimerkiksi vakavia eläintautitapauksia, sekä tehostaa eläimiin liittyvää viranomaisvalvontaa. Vakavan eläintautitapauksen kohdalla on tärkeää tietää niiden pitopaikkojen sijainti, joissa eläintautia on todettu, sekä niiden pitopaikkojen sijainti, johon tauti on mahdollisesti levinnyt. (Ruokavirasto, n.d.a).

Kyselyn avulla haluttiinkin selvittää, kokevatko vastaajat hevosalalle uutena tulleen eläintenpidon ja pitopaikan rekisteröintivelvollisuuden tarpeellisena asiana. Vastaus pyydettiin myös perustelemaan. Samalla selvitettiin, millaisena vastaajat kokivat eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin käytön.

Pääsääntöisesti rekisteröintivelvollisuus koettiin hyvänä ja tarpeellisena asiana vastaajien keskuudessa. Asiaa perusteltiin muun muassa sillä, että myös pienemmät hevostallit ovat rekisterin avulla paremmin viranomaisten tiedossa. Tämän avulla hevosten hyvinvointia on mahdollista tarkkailla entistä paremmin. Vastauksissa myös painotettiin, että rekisterin hyödyllisyys vaatisi sen, että jokainen tallinpitäjä tekee ilmoituksen. Vastaajat kokivat pääsääntöisesti rekisterin tarpeelliseksi myös eläintautien jäljitettävyyden seurannassa.

Vastaajista osa oli kuitenkin sitä mieltä, ettei rekisteröintivelvollisuus ole tarpeellinen asia hevosalan kannalta. Vastauksissa asiaa perusteltiin muun muassa liiallisena byrokratiana ja lisääntyvinä paperitöinä, jotka hankaloittavat talliyrittäjän arkea. Pienemmät tallit, joissa oli vain pari hevosta, joita ei juuri koskaan liikuteta pitopaikasta toiseen, kokivat rekisteröinnin myös turhana omalta kannaltaan.

9.5 Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin käyttökokemukset

Kyselyn avulla haluttiin selvittää millaisena vastaajat ovat kokeneet eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin käytön. Vastaukset olivat moninaisia ja niissä annettiin palautetta myös liittyen rekisteröintivelvollisuuteen ja pitopaikkatunnuksiin. Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin käyttö koettiin osan vastaajien toimesta helppona ja osalle se olikin jo entuudestaan tuttua, esimerkiksi sikarekisterin muodossa. Osalla vastaajista oli ollut rekisterin kanssa suuriakin ongelmia, eikä ilmoituksen teko rekisterin kautta ollut onnistunut.

Vastauksissa annettiin myös paljon palautetta pitopaikkojen tunnusten haastavaan selvitystyöhön liittyen, eivätkä kaikki vastaajista olleet täysin perillä siitä mitä ilmoituksia eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin oikeastaan pitäisi tehdä. Kirjanpitovelvollisuus ja sähköinen asiointipalvelu menivätkin monella vastaajalla keskenään hieman sekaisin. Moninaisista vastauksista päätellen eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin suhteen tarvitaan vielä lisää tiedotusta ja selkeämpää ohjeistusta, jotta asia tulee selkeämmäksi hevosalan toimijoiden keskuudessa.

10 Palaute kyselystä ja eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteristä

Kyselyn lopussa vastaajille annettiin mahdollisuus kommentoida vapaasti eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriä, sekä antaa palautetta kyselystä. Kysely sai paljon hyvää palautetta ja se koettiin hyvänä ja tarpeellisena ajankohtaisuutensa vuoksi. Moni vastaajista kertoi kyselyn herättäneen ajatuksia ja osa oli oppinutkin jotain uutta aiheesta. Vapaan sanan vastauksissa korostui se, että vastaajat toivoivat enemmän ja selkeämpää tiedotusta asiasta, sillä eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteri koettiin vielä suhteellisen hankalana ja epäselvänä asiana. Pitopaikkatunnuksien haastavaa selvitystyötä kommentoitiin myös tässä

kysymyksessä laajasti. Pitopaikkatunnusten toivottiin olevan julkisesti saatavilla, jotta kirjanpito olisi helposti toteutettavissa.

11 Yhteenveto

Yleisesti kyselyn vastausten perusteella voidaan todeta vastaajien olevan suhteellisen hyvin tietoisia hevosalalle tulleista uusista rekisteröinti- ja kirjanpitovaatimuksista, vaikkei uusien vaatimusten suhteen olisi vielä ryhdyttykään toimenpiteisiin. Uusista vaatimuksista ollaan ainakin suurimmaksi osaksi kuultu tai luettu. Asia on kuitenkin laajuutensa vuoksi voinut jäädä vain kuulopuheiden tai lyhemmän uutisen varaan. Vastausissa korostui talliyrittäjän arjen kiireisyys, jonka vuoksi eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteri sekä kirjanpitovelvollisuus on voinut jäädä etäiseksi, kun aikaa ei ole ollut kahlata laajaa ohjeistusta aiheeseen liityen läpi.

Asiakokonaisuus on vastausten perusteella vielä jokseenkin epäselvä hevosalan toimijoiden keskuudessa. Vastauksista voidaan tulkita, että vastaajalla menee usein erilliset toisiinsa liittyvät asiat keskenään sekaisin. Sekavuutta aiheuttaa esimerkiksi eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin tehtävän rekisteröinnin ja kirjanpitovelvollisuuden erillisuus. Nämä koetaan usein samassa paikassa tehtäviksi toimenpiteiksi, jonka vuoksi vastaaja ei aina ymmärtänyt, että mitä häneltä oikeastaan edes vaaditaan.

Rekisteröintivelvollisuus koettiin vastaajien keskuudessa vaihtelevasti, joko erittäin hyvänä ja tarpeellisena asiana, tai turhana byrokratiana, joka vaatii liikaa paperitöitä.

Kirjanpitovelvollisuus koskien hevosten liikkumista pitopaikasta toiseen koettiin yleisellä tasolla työllistävänä, lähinnä pitopaikkatunnusten haastavan selvitystyön vuoksi.

Asiakokonaisuus on kuitenkin suhteellisen laajamittainen ja voidaankin todeta, että asiaan niin rekisteröintivaatimusten kuin kirjanpidonkin kannalta tarvitaan vielä lisää ja selkeämpää tietotusta, jotta se selkiytyy hevosalan toimijoiden keskuudessa.

Lähteet

Aluehallintovirasto. (n.d.). *Ilmoitus ammattimaisesta eläintenpidosta/välitystoiminnasta*.

Haettu 1.2.2022 osoitteesta:

https://sa01elysuomifilomakkeet.blob.core.windows.net/blobsuomifilomakkeet/AVI/avi04100001h1_fi_Ilmoitus_ammattimaisesta_elainten_pidosta_valitystoiminnasta.pdf

Eläinsuojeluasetus 396/1996. Haettu 15.3.2022 osoitteesta:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19960396>

EUR-Lex, Access to European Union law. (2016). *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus*

(EU) 2016/429. Haettu 6.4.2022 osoitteesta: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/fi/TXT/?uri=CELEX%3A32016R0429>

Laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 1069/2021. Haettu 6.4.2022 osoitteesta:

<https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20211069#Pidm45237817056208>

Mäenpää M, Suomen Hippos ry. (2020). *Hevoseläimen pitopaikka täytyy rekisteröidä*

31.12.2020 mennessä. Haettu 1.2.2022 osoitteesta:

<https://www.hippos.fi/raviurheilu/hevoselaimen-pitopaikka-taytyy-rekisteroida-31-12-2020-menessa/>

Ruokavirasto. (n.d.a). *Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin ohje*. Haettu 1.2.2022

osoitteesta: <https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/oppaat/muut-ohjeet/elaintenpitaja--ja-pitopaikkarekisterin-ohje/elaintenpitaja--ja-pitopaikkarekisterin-ohje/>

Ruokavirasto. (n.d.b). *Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin ohje, eläintenpitäjä- ja*

pitopaikkarekisterin asiointisovellus. Haettu 9.2.2022 osoitteesta:

<https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/oppaat/muut-ohjeet/elaintenpitaja--ja-pitopaikkarekisterin-ohje/elaintenpitaja--ja-pitopaikkarekisterin-ohje/>

Ruokavirasto. (n.d.c). *Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin ohje, pitopaikka*. Haettu

9.2.2022 osoitteesta: [https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/oppaat/muut-](https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/oppaat/muut-ohjeet/elaintenpitaja--ja-pitopaikkarekisterin-ohje/elaintenpitaja--ja-pitopaikkarekisterin-ohje/)

[ohjeet/elaintenpitaja--ja-pitopaikkarekisterin-ohje/elaintenpitaja--ja-pitopaikkarekisterin-ohje/](https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/oppaat/muut-ohjeet/elaintenpitaja--ja-pitopaikkarekisterin-ohje/elaintenpitaja--ja-pitopaikkarekisterin-ohje/)

Ruokavirasto. (2021a). *Hevoseläinten pitopaikan ja pidon rekisteröinti*. Haettu 20.1.2022 osoitteesta: <https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/elaintenpito/elainten-merkinta-ja-rekisterointi/hevoselaimet/hevoselaimen-pitajan-ja-pitopaikan-rekisterointi/>

Ruokavirasto. (2021b). *Hevoseläinten pitopaikan ja pidon rekisteröinti, pitopaikan kirjanpito*. Haettu 3.2.2022 osoitteesta: <https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/elaintenpito/elainten-merkinta-ja-rekisterointi/hevoselaimet/hevoselaimen-pitajan-ja-pitopaikan-rekisterointi/>

Ruokavirasto. (2021c). *Ilmoituksenvarainen eläintenpito*. Haettu 24.1.2022 osoitteesta: <https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/elaintenpito/elainten-hyvinvointi/elainsuojelu-pitopaikoissa/ilmoituksenvarainen-elaintenpito/>

Ruokavirasto. (2022). *Hevoseläimet, tunnistusasiakirja*. Haettu 9.2.2022 osoitteesta: <https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/elaintenpito/elainten-merkinta-ja-rekisterointi/hevoselaimet/>

Suomen Hippos ry. (2020). *Hevoseläimen pitopaikka täytyy rekisteröidä 31.12.2020 mennessä*. Haettu 1.2.2022 osoitteesta: <https://www.hippos.fi/raviurheilu/hevoselaimen-pitopaikka-taytyy-rekisteroida-31-12-2020-menessa/>

Suomen Hippos ry. (n.d.). *Hevospassi*. Haettu 3.2.2022 osoitteesta: <https://www.hippos.fi/hevoson-omistaminen/hevoson-rekisterointi-ja-asiakirjat/hevospassi/>

Tilastokeskus. (2019). *Whatsapp suosituin-some on suomalaisten arkea iän mukaan vaihdellen, vapaa-aikatutkimus (2017)*. Haettu 15.2.2022 osoitteesta: <https://www.tilastokeskus.fi/tietotrendit/artikkelit/2019/whatsapp-suosituin-some-on-suomalaisten-arkea-ian-mukaan-vaihdellen/>

Liite 1: Kyselylomake eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin käytöstä hevosalalla**Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin käyttö hevosalalla**

Hei! Teen opinnäytetyötä Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin käytöstä hevosalalla, osana agrologin AMK-opintojani. Opinnäytetyön toimeksiantajana on Lounais-Suomen aluehallintovirasto, ympäristöterveydenhuollon yksikkö. Kysely on suunnattu hevostenpitäjille (esim. oma talli), mutta kyselyyn saa toki vastata myös mielenkiinnosta. Vastaaminen tapahtuu anonyymisti ja siihen kuluu aikaa noin 10 minuuttia, kysely on vastattavissa 16.1.2022 asti.

Kyselyn tarkoituksena on tehdä selvitystä, kuinka laajasti hevoseläintenpitäjät tietävät uudesta velvollisuudestaan rekisteröityä eläintenpitäjiksi, sekä ilmoittaa eläinten pitopaikka. Ruokavirasto julkaisi elokuussa 2021 Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin, jonka kautta toimija voi nyt itse rekisteröityä tai päivittää tietonsa. Kyselyn tarkoituksena on selvittää, kuinka laajasti uusi asiointipalvelu on hevostenpitäjien tiedossa ja millaisena sen käyttö on koettu.

Kyselyn tekijänä toimii Hämeen ammattikorkeakoulun opiskelija Mirjam Niiniaho. Mahdolliset lisätiedustelut sähköpostitse mirjam.niiniaho@student.hamk.fi.

Kiitos paljon jo etukäteen!

1. Kuinka vanha olet?

- Alle 18 vuotta
- 18-30 vuotta
- 31-40 vuotta
- 41-50 vuotta
- 51-60 vuotta
- 61-70 vuotta
- Yli 70 vuotta

2. Oletko hevosalan yrittäjä vai harrastaja?

- Toimin hevosalan yrittäjänä päätoimisesti ja minulla on oma talli tai muu vastaava pitopaikka.
- Toimin hevosalan yrittäjänä sivutoimisesti ja minulla on oma talli tai muu vastaava pitopaikka.
- Minulla on oma talli tai muu vastaava pitopaikka, mutta toiminta ei ole yritystoimintaa.
- Minulla ei ole omaa tallia tai muuta vastaavaa pitopaikkaa. Olen hevosenomistaja tai harrastaja ja halusin vastata kyselyyn mielenkiinnosta.
- Joku muu, mikä? (Vastaa seuraavaan kysymykseen)

3. Jos valitsit edellisessä kysymyksessä kohdan "joku muu, mikä?", kerro tähän asiasta tarkemmin.

4. Kuinka monta hevosta sinulla/pitopaikassasi on?

Seuraavaksi muutama kysymys liittyy Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin.

5. Oletko tutustunut uuteen Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköiseen asiointipalveluun? Rekisterissä voit tehdä nykyään itse ilmoituksen eläintenpidosta ja pitopaikasta, sekä päivittää tietojasi.

- Olen tutustunut sähköiseen asiointipalveluun ja kirjautunut sinne katsomaan mahdollisia tietojani.
- Olen tehnyt ilmoituksen tai päivittänyt tietojani sähköisen asiointipalvelun kautta.
- Olen tietoinen asiointipalvelusta, mutta en ole vielä kirjautunut sinne.
- En ole tietoinen kyseisestä asiointipalvelusta.

6. Oletko rekisteröitynyt eläintenpitäjäksi ja ilmoittanut pitopaikan? Jos olet, niin mitä kautta olet rekisteröitynyt?

- Olen rekisteröitynyt eläintenpitäjäksi ja ilmoittanut hevosilleni pitopaikan Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisen asiointipalvelun kautta.
- Olen tehnyt ilmoituksen Aluehallintovirastoon ammattimaisesta/laajamittaisesta toiminnasta ja oletan/tiedän, että tiedot ovat siirtyneet Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin automaattisesti.
- Olen tehnyt ilmoituksen kunnan maaseutupalveluihin.
- En ole rekisteröitynyt eläintenpitäjäksi, enkä ilmoittanut pitopaikkaa, vaikka minulla on hevosia.
- Olen tehnyt ilmoituksen muuta kautta. (Kerro seuraavassa kysymyksessä, mitä kautta olet tehnyt ilmoituksen?)

7. Jos edellisessä kysymyksessä vastasit vaihtoehdon "olen tehnyt ilmoituksen muuta kautta", kerro tähän mitä kautta olet tehnyt ilmoituksen? Tähän voit myös kommentoida, miten rekisteröinti on onnistunut ja oletko käynyt tarkistamassa omat tietosi sähköisessä asiointipalvelussa.

8. Tiedätkö oman pitopaikkatunnuksesi?

Kyllä tiedän

En tiedä

EU:n eläinterveys säännöstö vaatii myös pitopaikasta vastuussa olevaa toimijaa pitämään kirjaa tallissa asuvista, sinne tulevista ja sieltä lähtevistä hevosista, johon tarvitaan pitopaikkatunnuksia. Seuraavat kysymykset käsittelevät sitä, miten laajasti tämä asia on tiedossa ja miten se käytännössä toteutuu.

9. Oletko tietoinen kirjanpitovelvollisuudesta, koskien hevosten liikkumista pitopaikasta A paikkaan B? Kirjanpitoon tarvitset myös toisen pitopaikan pitopaikkatunnuksen.

Olen tietoinen ja pidän tästä kirjaa.

Olen tietoinen, mutta en pidä kirjaa.

En ole tietoinen asiasta.

10. Onko pitopaikkatunnukset mielestäsi helposti selvitettävissä kirjanpitoa ajatellen?

Kyllä

Ei

vaihtelevasti

11. Tähän voit kertoa vapaasti, siitä miten teillä kirjanpito toteutuu? Voit myös kommentoida pitopaikkatunnusten selvittämiseen liittyviä mahdollisia haasteita?

Mikäli hevosenpito on ammattimaista tai laajamittaista, tulisi siitä tehdä rekisteröinnin lisäksi myös ilmoitus Aluehallintovirastoon. Ammattimaisen/laajamittaisen toimintamuodon voi ilmoittaa myös itsepalveluna Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisessä asiointipalvelussa, jolloin tieto toiminnasta siirtyy Aluehallintovirastoon. Alla olevan kysymyksen tarkoituksena on selvittää, sitä kuinka laajasti tämä on toimijoiden tiedossa.

12. Jos toimintasi on ammattimaista/laajamittaista, oletko tehnyt siitä ilmoituksen myös Aluehallintovirastoon? Mitä kautta olet tehnyt ilmoituksen?

- Toimintani on ammattimaista/laajamittaista ja olen tehnyt ilmoituksen Aluehallintovirastoon.
- Toimintani on ammattimaista/laajamittaista ja olen ilmoittanut sen toimintamuodokseni Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisen asiointipalvelun kautta.
- Toimintani on ammattimaista/laajamittaista, mutta en ole tehnyt ilmoitusta.
- Toimintani ei ole ammattimaista/laajamittaista.

13. Onko ammattimainen/laajamittainen hevosenpito sinulle selkeä käsite?

- Ammattimainen/laajamittainen hevosenpito on minulle täysin selkeä käsite.
- Ammattimainen/laajamittainen hevosenpito on minulle jokseenkin selkeä käsite.
- Ammattimainen/laajamittainen hevosenpito on minulle vieras käsite, enkä tiedä mitä sillä tarkoitetaan.

Lopuksi voit kommentoida seuraaviin kysymyksiin, millaisena koet Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin käytön ja sen tarpeellisuuden, sekä antaa palautetta kyselystä.

14. Kerro vapaasti, millaisena koet uuden Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin käytön?

15. Kerro vapaasti, onko hevosalalle uutena tullut eläintenpidon, sekä pitopaikan rekisteröintivelvollisuus mielestäsi tarpeellinen asia? Perustele vastauksesi.

16. Vapaa sana liittyen Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin, voit myös antaa tähän palautetta kyselystä.

Lähetä

